

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥ అథ తృతీయ కాణ్డే పంచమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ పూర్ణా పశ్చాదుత పూర్ణా పురస్తాదున్మధ్యతః పౌర్ణమాసీ జిగాయ తస్యాం
దేవా అధి సంవసంత ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్॥ యత్తే దేవా
అదధుర్భాగధేయమమావాస్యే సంవసంతో మహిత్యా సా నో యజ్ఞం పిప్పహి విశ్వవారే
రయిం నో ధేహి సుభగే సువీరమ్॥ నివేశనీ సజ్గమనీ వసూనాం విశ్వా రూపాణి
వసూన్యావేశయన్తీ సహస్రపోషగ్ం సుభగా రరాణా సా న ఆ గన్వర్చసా [౧] సంవిదానా॥
అగ్నిషోమౌ ప్రథమౌ వీర్యేణ వసూన్పుద్రానాదిత్యానిహ జిన్వతమ్ మాధ్యగ్ం హి
పౌర్ణమాసం జషేథాం బ్రహ్మణా వృద్ధౌ సుకృతేన సాతావథాఽస్మభ్యగ్ం సహవీరాగ్ం రయిం
ని యచ్ఛతమ్॥ ఆదిత్యాశ్చాఽఙ్గిరసశ్చాఽగ్నినాఽదధత తే దర్శపూర్ణమాసా
ప్రైప్సన్తేషామఙ్గిరసాం నిరుప్తగ్ం హవిరాసీదథాఽఽదిత్యా ఏతౌ
హోమావపశ్యన్తావజుహవుస్తతో వై తే దర్శపూర్ణమాసా [౨] పూర్వ ఆలభన్త
దర్శపూర్ణమాసావాలభమాన ఏతౌ హోమౌ పురస్తాజ్జహుయాథ్సక్షాదేవ
దర్శపూర్ణమాసావా లభతే బ్రహ్మవాదినో వదన్తి స త్వై దర్శపూర్ణమాసావా లభేత య
ఏనయోరనులోమం చ ప్రతిలోమం చ విద్యాదిత్యిమావాస్యాయా ఊర్ధ్వం తదనులోమం
పౌర్ణమాస్యై ప్రతీచీనం తత్ప్రతిలోమం యత్పౌర్ణమాసీం పూర్వామాలభేత
ప్రతిలోమమేనావా లభేతాఽముమపక్షీయమాణమన్వప [౩] క్షీయేత సారస్వతౌ హోమౌ
పురస్తాజ్జహుయాదమావాస్యా వై సరస్వత్యనులోమమేవైనావా
లభతేఽముమాప్యాయమానమన్వా ప్యాయత ఆగ్నావైష్టవమేకాదశకపాలం
పురస్తాన్నిర్వపేథసరస్వత్యై చరుగ్ం సరస్వతే ద్వాదశకపాలం యదాగ్నియో భవత్యగ్నిర్వై

య॒జ్ఞము॒ఖం య॒జ్ఞము॒ఖమే॒వర్ధి॑ం పు॒రస్తా॑ద్ధ॒త్తే య॒ద్వైష్ణ॑వో భ॒వతి॑ య॒జ్ఞో వై
విష్ణు॑ర్య॒జ్ఞమే॒వార॑భ్య పు తను॑తే స॒రస్వ॑త్యై చ॒రుర్భ॑వతి స॒రస్వ॑తే
ద్వాద॑శకపాలోఽమా॒వాస్యా వై స॒రస్వ॑తీ పూ॒ర్ణమా॒సః స॒రస్వా॒న్తావే॒వ సాక్షా॑దా రభ॑త
ఋ॒ధ్నోత్యా॑భ్యాం ద్వాద॑శకపాలః స॒రస్వ॑తీ భ॒వతి॑ మి॒ధున॑త్వా॒య ప్ర॒జాత్యై॑ మి॒ధునౌ గా॒వౌ
దక్షి॑ణా స॒మృద్ధ్యై॑||[౪]

వర్చ॑సా వై తే దర్శ॑పూర్ణమాసావప తను॑తే స॒రస్వ॑త్యై ప॒శ్చవిగ్ం॑శతిశ్చ ||3.5.1||

ఋ॒షయా॑ వా ఇ॒న్త్రం ప్ర॒త్యక్ష॑ం నాఽప॑శ్య॒న్తం వసి॑ష్ఠః ప్ర॒త్యక్ష॑మప॑శ్య॒థోఽబ్ర॑వీద్బ్రా॒హ్మణం॑ తే
వక్ష్యా॑మి యథా త్వత్పు॒రోహి॑తాః ప్ర॒జాః ప్ర॒జని॑ష్య॒న్తేఽథ మే॒తరే॑భ్య ఋ॒షిభ్యో॑ మా ప్ర వో॒చ
ఇతి॑ తస్మా ఏ॒తాన్థోమ॑భాగానబ్రవీ॒త్తతో వసి॑ష్ఠపు॒రోహి॑తాః ప్ర॒జాః ప్రా॒జాయ॑న్త
తస్మాద్వా॒సిష్ఠో బ్ర॒హ్మ కార్యః॑ పై॒వ జాయ॑తే ర॒శ్మిర॑సి క్షయా॒య త్వా క్ష॑యం జి॒న్వే- [౫]
త్యాహ దే॒వా వై క్షయా॑ దే॒వేభ్య॑ ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్రా॒కహ॑ ప్రే॒తిర॑సి ధ॒ర్మాయ॑ త్వా ధ॒ర్మం
జి॒న్వేత్యా॑హ మను॒ష్యా వై ధ॒ర్మో మను॑ష్యేభ్య ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్రా॒కహా॑న్వీ॒తిర॑సి ది॒వే త్వా
ది॒వం జి॒న్వేత్యా॑హైభ్య ఏ॒వ లో॑కేభ్యో య॒జ్ఞం ప్రా॒కహ॑ వి॒ష్టం భో॑కసి వృ॒ష్ట్యై త్వా వృ॑ష్టిం
జి॒న్వేత్యా॑హ వృ॒ష్టిమే॒వాక॑వ [౬] రు॒న్ధే ప్ర॒వాక॑స్యను॒వాక॑సీత్యాహ మి॒ధున॑త్వా॒యోశిగ॑సి
వసు॑భ్యస్తా వసూ॒శ్జన్వే॑త్యాహా॒కష్టౌ వస॑వ ఏ॒కాద॑శ రుద్రా ద్వాద॑శాకది॒త్యా ఏ॒తావ॑న్తో వై
దే॒వాస్తే॑భ్య ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్రా॒కహా॑జో॒కసి పి॒తృభ్య॑స్తా పి॒తృశ్చ॑న్వే॒త్యాహ దే॒వానే॑వ
పి॒తృన॑ను సం తనో॒తి తన్తు॑రసి ప్ర॒జాభ్య॑స్తా ప్ర॒జా జి॒న్వే- [౭] త్యాహ పి॒తృనే॑వ ప్ర॒జా
అను సం తనో॒తి పు॒తనా॑షాడసి ప॒శుభ్య॑స్తా ప॒శూశ్చ॑న్వే॒త్యాహ ప్ర॒జా ఏ॒వ ప॒శూన॑ను సం
తనో॒తి రే॒వద॑స్యోషధీ॒భ్యస్తా॑షధీర్జి॒న్వేత్యా॑హాషధీ॒ష్వేవ ప॒శూన్పు॑తి ప్లా॒పయ॑త్యభి॒జిద॑సి
యు॒క్తగ్రా॑పే॒న్త్రాయ త్వే॒న్త్రం జి॒న్వేత్యా॑హాభి॒జిత్వా అధి॑పతిరసి ప్రా॒ణాయ॑ త్వా ప్రా॒ణం [౮]
జి॒న్వేత్యా॑హ ప్ర॒జాస్వే॑వ ప్రా॒ణాన్ద॑ధాతి త్రి॒వుద॑సి ప్ర॒వుద॑సీత్యాహ మి॒ధున॑త్వా॒య

స॒గ్ం॒రో॒హో॒ఽసి॒ నీ॒రో॒హో॒ఽసీ॒త్యా॒హ ప్ర॒జా॒త్యై వ॒సు॒కోఽసి॒ వే॒షశ్రి॒రసి॒ వ॒స్య॒ష్టిర॒సీ॒త్యా॒హ
ప్ర॒తి॒ష్ఠిత్యై॑॥[౯]

జి॒న్వేత్త్య॑వ॒ ప్ర॒జా జి॒న్వ ప్రా॒ణం త్రి॒గ్ంశ॑చ్ఛ॒||3.5.2||

అ॒గ్ని॒నా దే॒వేన॒ పృత॑నా జయామి గా॒యత్రే॒ణ ఛ॑న్దసా త్రి॒వృతా॒ స్తోమే॑న రథ॒న్తరే॒ణ సా॑మ్నా
వ॒షట్కా॑రే॒ణ వ॒జ్రే॒ణ పూ॒ర్వజాన్ భ్రా॑తు॒వ్యాన॑ధరాన్పాదయామ్య॒పైనాన్ బా॑ధే
ప్ర॒త్యేనా॑న్ముదే॒ఽస్మిన్ క్షయే॑ఽస్మిన్భూమిలోకే యో॒ఽస్మాన్దే॒వస్త్వి॒ష్టి యం చ॒ వయం ద్వి॒ష్టో వి॒ష్ణోః
క్ర॒మేణా॑ఽత్యేనాన్ క్రా॒మామీ॑స్త్రే॒ణ దే॒వేన॒ పృత॑నా జయామి త్రి॒ష్టుభే॑న ఛ॑న్దసా ప॒శ్చదశే॑న
స్తో॒మేన॒ బృహ॑తా సామ్నా వ॒షట్కా॑రే॒ణ వ॒జ్రే॒ణ [౧౦] స॒హజా॑న్విశ్వేభిర్దే॒వేభిః పృత॑నా
జయామి జాగ॑తేన ఛ॑న్దసా స॒ప్తదశే॑న స్తో॒మేన॒ వామదే॒వ్యేన॒ సామ్నా వ॒షట్కా॑రే॒ణ
వ॒జ్రేణా॑ఽపరజానిస్త్రే॒ణ స॒యజో॑ వయగ్ం సా॒సహ్య॑మ పృత॒న్యతః॑ ఘ్నన్తో వృ॒త్రాణ్య॑ప్రతి
య॒త్తే అగ్నే॑ తేజ॒స్త్వినా॑ఽహం తేజ॒స్వీ భూ॑యాసం య॒త్తే అగ్నే॑ వర్చ॒స్త్వినా॑ఽహం వర్చ॒స్వీ
భూ॑యాసం య॒త్తే అగ్నే॑ హ॒రస్త్వినా॑ఽహగ్ం హ॒రస్వీ భూ॑యాసమ్॥[౧౧]

బృ॒హతా॑ సామ్నా వ॒షట్కా॑రే॒ణ వ॒జ్రే॒ణ షట్ప॑త్వారిగ్ంశచ్ఛ॒||3.5.3||

యే దే॒వా య॒జ్ఞహ॑నో య॒జ్ఞము॑షః పృథి॒వ్యామ॑ధ్యాసతే అ॒గ్నిర్మా తే॒భ్యో రక్ష॑తు గచ్ఛే॒మ
సు॒కృతో॑ వయమ్॥ ఆ॒గన్మ॑ మిత్రావరుణా వరే॒ణ్యా రాత్రీ॑ణాం భాగో యు॒వయో॑ర్యో అ॒స్తి
నాకం గృ॒హ్ణానాః సు॒కృత॑స్య లోకే తృతీ॒యే పృ॒ష్ఠే అధి॑ రోచ॒నే ది॒వః॥ యే దే॒వా య॒జ్ఞహ॑నో
య॒జ్ఞము॑షోఽన్తరిక్షే॒ఽధ్యాస॑తే వాయుర్మా తే॒భ్యో రక్ష॑తు గచ్ఛే॒మ సు॒కృతో॑ వయమ్॥
యాస్తే రాత్రీః స॒విత- [౧౨] ర్దే॒వయా॑నీరన్తరా ద్యా॒వాపృథి॑వీ వి॒యన్తి॑ గృ॒హైశ్చ స॒ర్వైః
ప్ర॒జయా॑న్వగ్నే సు॒వో రు॑హాణాస్తరతా ర॒జాగ్ం॑సి॥ యే దే॒వా య॒జ్ఞహ॑నో య॒జ్ఞము॑షో
ది॒వ్యధ్యా॑సతే సూ॒ర్యో మా తే॒భ్యో రక్ష॑తు గచ్ఛే॒మ సు॒కృతో॑ వయమ్॥ యేసే॒న్త్రాయ

సమభరః పయాగ్స్యత్తమేన హవిషా జాతవేదః॥ తేనాగ్నీ త్వముత వర్ధయేమగ్ం
సజాతానాగ్ శ్రైష్ఠ్య ఆ ధేహ్యేనమ్॥ యజ్ఞహనో వై దేవా యజ్ఞముషః [౧౩] సన్తి త ఏషు
లోకేష్వాసత ఆదదానా విమథ్నానా యో దదాతి యో యజతే తస్య॥ యే దేవా యజ్ఞహనః
పుథివ్యామధ్యాసతే యే అన్తరిక్షే యే దివీత్యాహేమానేవ లోకాగ్ స్తీర్త్వా సగృహః సపశుః
సువర్గం లోకమేత్యప వై సోమేనేజానాద్దేవతాశ్చ యజ్ఞశ్చ క్రామన్త్యాగ్నీయం
పశ్చకపాలముదవసానీయం నిర్వపేదగ్నిః సర్వా దేవతాః [౧౪] పాజ్ఞో యజ్ఞో దేవతాశ్చైవ
యజ్ఞం చావ రున్ధే గాయత్రే వా అగ్నిర్గాయత్రఛన్దాస్తం ఛన్దసా వ్యర్థయతి
యత్పశ్చకపాలం కరోత్యష్టాకపాలః కార్యోఽష్టాక్షరా గాయత్రీ గాయత్రోఽగ్నిర్గాయత్ర ఛన్దః
స్వేనైనం ఛన్దసా సమర్థయతి పజ్ఞ్యో యాజ్యానువాక్యే భవతః పాజ్ఞో యజ్ఞస్తేనైవ
యజ్ఞాన్నైతి॥[౧౫]

సవితర్దేవా యజ్ఞముషస్సర్వా దేవతాస్త్రచత్వారిగ్ంశచ్ఛ॥3.5.4॥

సూర్యో మా దేవో దేవేభ్యః పాతు వాయురన్తరిక్షాద్యజమానోఽగ్నిర్మా పాతు చక్షుషః॥ సక్ష
శూష సవితర్విశ్వచర్షణ ఏతేభిః సోమ నామభిర్విధేమ తే తేభిః సోమ నామభిర్విధేమ తే॥
అహం పరస్మాదహమవస్మాదహం జ్యోతిషా వి తమో వవార॥ యదన్తరిక్షం తదు మే
పితాభూదహగ్ం సూర్యముభయతో దదర్శాహం భూయాసముత్తమః సమానానా-
[౧౬] మా సముద్రాదాన్తరిక్షాత్ప్రజాపతిరుదధిం చ్యావయాతీన్త్రః పు స్నాతు మరుతో
వర్షయన్తాన్తం భయ పుథివీం భిన్ధీదం దివ్యం నభః॥ ఉద్నో దివ్యస్య నో దేహిశానో వి
సృజా దృతిమ్॥ పశవో వా ఏతే యదాదిత్య ఏష రుద్రో యదగ్నిరోషధీః
ప్రాస్యాగ్నావాదిత్యం జుహోతి రుద్రాదేవ పశూనన్తర్దధాత్యథో ఓషధీష్వేవ పశూన్ [౧౭] ప్రతి
ష్ఠాపయతి కవిర్యజ్ఞస్య వి తనోతి పన్థాం నాకస్య పృష్ఠే అధి రోచనే దివః॥ యేన హవ్యం
వహసి యాసి దూత ఇతః ప్రచేతా అముతః సనీయాన్॥ యాస్తే విశ్వాః సమిధః సన్త్యగ్నీ

యాః పృథి॑వ్యాం బర్హి॑షి సూర్యే॑ యాః తాస్తే॑ గచ్ఛన్తా॑హుతిం ఘృత॑స్య దే॒వాయతే॑
యజమా॑నాయ శర్మ॑॥ ఆశాసా॑నః సువీ॑ర్యగ్ం రాయ నో॑షగ్ం స్వశ్వి॑యమ్ బృహ॑స్పతినా
రాయా॑స్వగాకృతో మ॒హ్యం యజమా॑నాయ తిష్ఠ॑॥[౧౮]

సమా॑నామోషధీ॑ష్టేవ పశూ॑న్మహ్యం యజమా॑నాయైకం॑చ॥3.5.5॥

సం త్వా॑ నహ్యోమి పయసా॑ ఘృతే॑న సం త్వా॑ నహ్యోమ్యప ఓషధీ॑భిః సం త్వా॑ నహ్యోమి
ప్రజయా॑హమద్య సా దీక్షితా॑ సనవో॑ వాజమ॑స్మే॥ పైతు॑ బ్రహ్మ॑ణస్పత్నీ వేదిం వర్ణే॑న
సీదతు॑ అథాహమనుకామినీ స్వే లోకే॑ విశా ఇహ॑ సుప్రజ॑సస్త్వా వయగ్ం సుపత్నీ॑రుప
సేదిమ॑ అగ్నే సపత్నీ॑దమ్భనమదబ్ధాసో అదా॑భ్యమ్॥ ఇమం విష్వా॑మి వరు॑ణస్య పాశం॑ [౧౯]
యమబద్ధీ॑త సవితా॑ సుకేతః॑ ధాతుశ్చ॑ యానౌ సుకృత॑స్య లోకే॑ స్యోనం మే సహ॑ పత్యా
కరోమి॑॥ ప్రేహ్యు॑దేహ్యుతస్య వామీ॑రన్వగ్నిస్తే॑గ్రం నయత్వదితి॑ర్మధ్యం దదతా॑గ్ం
రుద్రా॑వసుష్టాసి యువా నామ మా మా హిగ్ం॑సీర్వసుభ్యో రుద్రే॑భ్య ఆదిత్యే॑భ్యో విశ్వే॑భ్యో
వో దేవే॑భ్యః పన్నే॑జనీర్గుహ్యోమి యజ్ఞా॑య వః పన్నే॑జనీః సాదయా॑మి విశ్వస్య॑ తే విశ్వా॑వతో
వృష్ణి॑యావత- [౨౦] స్తవా॑గ్నే వామీ॑రను సందృ॑శి విశ్వా రేతా॑గ్ంసి ధిషీ॑యాగస్తే॑వాన్
యజ్ఞో ని దేవీ॑ర్దేవే॑భ్యో యజ్ఞమ॑శిషన్మస్మిన్మన్వతి॑ యజమా॑న ఆశిషః॑ స్వాహా॑కృతాః
సముద్రే॑ష్టా గన్త॑ర్వమా తిష్ఠ॑తాను వాతస్య॑ పత్మ॑న్నిడ ఈడి॑తాః॥[౨౧]

పాశం॑ వృష్ణి॑యావతస్త్రీగ్ం శచ్ఛ॑॥3.5.6॥

వషట్కారో॑ పై గాయ॑త్రియై శిరో॑ఽచ్ఛినత్తస్యై॑ రసః పరా॑హతథ్న పృథి॑వీం ప్రా॑విశథ్న
ఖదిరో॑ఽభవద్యస్య ఖాది॑రః సు॒వో భవ॑తి చన్ద॑సామేవ రసే॑నావ ద్యతి॑ సరసా॑
అస్యా॑ఽహుతయో భవ॑న్తి తృతీ॑యస్యామితో దివి॑ సోమ ఆసీ॑త్తం గాయ॑త్ర్యాహరత్తస్య
పర్ణ॑మచ్ఛిద్యత తత్ప॑రోఽభవత్తత్ప॑ర్ణస్య పర్ణ॑త్వం యస్య పర్ణ॑మయీ జుహూ- [౨౨] ర్భవ॑తి

సౌ॒మ్యః అ॒స్యాఽఽహు॑తయో భ॒వన్తి॑ జు॒షన్తీ॑శ్శ దే॒వా ఆ॒హుతీ॑ర్దే॒వా వై బ్ర॒హ్మ॑న్నవదన్త
తత్ప॒ర్ణ ఉ॒పాఽశృ॑ణోధ్నుశ్ర॒వా వై నా॒మ య॒స్య ప॒ర్ణమ॑యీ జు॒హూర్భ॑వతి న పాపగ్గ్
శ్లో॒కగ్గ్ శృ॑ణోతి బ్ర॒హ్మ వై ప॒ర్ణో వి॒ణ్మరు॑తోఽన్నం వి॒ణ్మరు॑తోఽశ్వతో య॒స్య ప॒ర్ణమ॑యీ
జు॒హూర్భ॑వత్యాశ్వత్యు॒పభృ॑ద్బ్రహ్మణై॒వాన్న॑మవ రు॒స్థేఽథో బ్ర॒హ్మై- [౨౩] వ వి॒శ్వధ్యూ॑హతి
రా॒ష్ట్రం వై ప॒ర్ణో వి॒డశ్వ॑తో యత్ప॒ర్ణమ॑యీ జు॒హూర్భ॑వత్యాశ్వత్యు॒పభృ॑ద్దాష్ట్రమే॒వ
వి॒శ్వధ్యూ॑హతి ప్ర॒జాప॑తిర్వా అ॒జుహో॑ధ్నా య॒త్రాఽఽహు॑తిః ప్రత్యతిష్ఠతతో విక॒జ్మత
ఉ॒దతి॑ష్ఠతః ప్ర॒జా అ॒సృ॑జత య॒స్య వైక॒జ్మతీ॑ ధ్రు॒వా భ॒వతి
ప్రత్యే॒వాఽస్యాఽఽహు॑తయస్తిష్ఠన్త్యథో పై॒వ జా॒యత ఏ॒తద్వై స్రు॒చాగ్గ్ రూ॒పం
య॒స్యైవగ్గ్ రూ॒పాః స్రు॒చో భ॒వన్తి స॒ర్వాణ్యే॒వైవగ్గ్ రూ॒పాణి॑ ప॒శూనా॑ముప తిష్ఠన్తే
నాఽస్యాఽపరూపమాత్మజ్జాయతే॥[౨౪]

జు॒హూరథో॑ బ్ర॒హ్మ స్రు॒చాగ్గ్ సప్త॑దశ చ॥3.5.7॥

ఉ॒పయా॑మగృహీతోఽసి ప్ర॒జాప॑తయే త్వా జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం గృహ్ణామి దక్షాయ
దక్ష॒వృధే॑ రా॒తం దే॒వేభ్యోఽగ్ని॒జిహ్వే॑భ్యస్త॒వర్తాయు॑భ్య ఇన్త్రజ్యేష్ఠేభ్యో వరుణరాజభ్యో
వా॒తాపి॑భ్యః ప॒ర్జన్యా॑త్మభ్యో ది॒వే త్వాఽన్త॑రిక్షాయ త్వా పృథి॒వ్యై త్వాఽపే॑న్త ద్విషతో మనోఽప
జి॒జ్ఞాస॑తో జ॒హ్యప॑ యో నోఽరాతీయతి తం జహి ప్రాణాయ త్వాపానాయ త్వా వ్యానాయ
త్వా స॒తే త్వాస॑తే త్వాఽద్యృ॒స్తాష్టది॑భ్యో విశ్వేభ్యస్తా భూతేభ్యో యతః ప్ర॒జా అ॒క్ష్ధ్రా
అ॒జాయ॑న్త తస్మై త్వా ప్ర॒జాప॑తయే విభూదావన్నే జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం జుహోమి॥[౨౫]

ఓషధీభ్యశ్శతర్దశ చ॥3.5.8॥

యాం వా అ॒ధ్వర్యు॑శ్చ య॒జమా॑నశ్చ దే॒వతా॑మన్తరితస్తస్యా ఆ వృశ్యేతే ప్రాజాపత్యం
దధి॒గ్రహం॑ గృహ్ణా॒యాత్ప్ర॑జాపతిః సర్వా దే॒వతా॑ దే॒వతా॑భ్య ఏ॒వ ని హ్ను॑వాతే జ్యేష్ఠో వా ఏ॒ష

గ్రహా॑ణాం య॒స్యై॒ష గృ॒హ్యతే॑ జ్యేష్ఠ్యమే॒వ గచ్ఛ॑తి సర్వా॒సాం వా ఏ॒తద్దే॒వతా॑నాగ్ం రూ॒పం
 యదే॒ష గ్రహో॑ య॒స్యై॒ష గృ॒హ్యతే॑ సర్వా॒ణ్యే॒వైనగ్ం॑ రూ॒పాణి॑ పశూ॒నాము॑ప తిష్ఠ॒న్త
 ఉపయా॑మగృహీతో- [౨౬] కసి ప్రజాపతయే త్వా జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం గృహ్ణామీత్యాహ
 జ్యోతిరే॒వైనగ్ం॑ సమా॒నానాం॑ కరోత్యగ్నిజిహ్వేభ్యస్త్యర్తాయుభ్య ఇత్యాహైతావతీర్వై
 దే॒వతా॑స్తాభ్య ఏ॒వైనగ్ం॑ సర్వా॒భ్యో గృ॒హ్ణత్యపే॑న్త ద్విష॒తో మన॑ ఇత్యాహ భ్రాతృవ్యాపనుత్త్యై
 ప్రాణాయ త్వాకపానాయ త్వేత్యాహ ప్రాణానేవ యజమానే దధాతి తస్మై త్వా
 ప్రజాపతయే విభూదావ్స్మై జ్యోతిష్మతే జ్యోతిష్మన్తం జుహోమి- [౨౭] త్యాహ ప్రజాపతిః సర్వా
 దే॒వతాః సర్వా॒భ్య ఏ॒వైనం॑ దే॒వతా॑భ్యో జుహోత్యాజ్యగ్రహం గృహ్ణాయాత్తేజస్కామస్య తేజో వా
 ఆజ్యం తేజస్వ్యేవ భవతి సోమగ్రహం గృహ్ణాయాద్బ్రహ్మవర్చసకామస్య బ్రహ్మవర్చసం వై
 సోమో బ్రహ్మవర్చస్వ్యేవ భవతి దధిగ్రహం గృహ్ణాయాత్పశుకామస్యోర్వై దధ్యార్కృశవ
 ఊర్వైవాస్మా ఊర్జం పశూనవ రున్ధే||[౨౮]

ఉపయామగృహీతో జుహోమి త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ||3.5.9||

త్వే క్రతుమపి వృ॒క్షాన్తి॑ విశ్వే ద్విర్యదే॒తే త్రి॒ర్భవ॑న్త్యామాః॑ స్వాదోః స్వాదీ॒యః స్వా॒దునా॑
 సృ॒జా స॒మత॑ ఊ॒ష మ॒ధు మ॒ధునా॑కభి యోధి॑|| ఉపయామగృహీతోకసి ప్రజాపతయే
 త్వా జుష్ఠం గృహ్ణామ్యేష తే యోనిః ప్రజాపతయే త్వా ప్రాణగ్రహన్ గృహ్ణత్యేతావద్వా
 అస్తి యావదే॒తే గ్రహాః॑ స్తోమాశ్చన్దాగ్ంసి పృష్ఠాని దిశో యావదే॒వాకస్తి॑ త- [౨౯] దవ రున్ధే
 జ్యేష్ఠా వా ఏ॒తాన్ బ్రా॒హ్మణాః॑ పురా విద్వామక్రన్తస్మాత్తేషాగ్ం సర్వా దిశోకభిజితా అభూవన్
 య॒స్యై॒తే గృ॒హ్యన్తే॑ జ్యేష్ఠ్యమే॒వ గచ్ఛ॑త్యభి దిశో జయతి పశ్చ గృహ్యన్తే పశ్చ దిశః
 సర్వా॒స్వేవ దిక్ష్యు॑ధ్నువన్తి నవనవ గృహ్యన్తే నవ వై పురుషే ప్రాణాః ప్రాణానేవ
 యజమానేషు దధతి ప్రాయణీయే చోదయనీయే చ గృహ్యన్తే ప్రాణా వై ప్రాణగ్రహాః [౩౦]
 ప్రాణైరే॒వ ప్ర॒యన్తి॑ ప్రాణైరుద్యన్తి దశమేకహన్ గృహ్యన్తే ప్రాణా వై ప్రాణగ్రహాః ప్రాణేభ్యః

ఖ॒లు వా ఏ॒తత్ప్ర॒జా య॒న్తి య॒ద్వామదే॒వ్యం యోసే॒శ్శ్యవతే॑ ద॒శమే॑ హ॒న్వామదే॒వ్యం
 యోసే॒శ్శ్యవతే॑ య॒ద్దశ॒మేహన్ గృ॒హ్యన్తే ప్రా॒ణేభ్య॑ ఏ॒వ తత్ప్ర॒జా న య॒న్తి॥[30]
 తత్రా॑ణ గ్ర॒హస్సప్త॑త్రి॒గ్శచ॑॥3.5.10॥

ప్ర దే॒వం దే॒వ్యా ధి॒యా భ॒రతా॑ జాత॒వేద॑సమ్॒ హ॒వ్యా నో వక్ష॑దానుషక్॒॥ అ॒య॒ము ప్య ప్ర
 దే॒వయు॑ర్హోతా॒ య॒జ్ఞాయ॑ నీ॒యతే॒॑ రథో॑ న యోర॒భీవుతో॑ ఘృ॒ణీవాఞ్చే॑తతి త్మనా॒॥
 అ॒య॒మగ్ని॑రురు॒ప్యత్య॑మృతాది॒వ జన్మ॑నః॒ సహ॑సశ్చి॒ధ్సహీ॑యాన్దే॒వో జీ॒వాత॑వే కృ॒తః॥
 ఇ॒డా॒యాస్తా॒ పదే॑ వ॒యం నా॒భా పృ॒థి॒వ్యా అ॒ధి॒ జాత॑వేదో ని ధీ॒మహ్య॑గ్నే హ॒వ్యాయ॑
 వో॒ధవే॑ [31] అగ్నే విశ్వే॒భిః స్వ॑నీక దే॒వైరూ॒ర్ణావ॑న్తం ప్ర॒థమః॑ సీ॒ద యో॒నిమ్ కు॒లాయ॑నం
 ఘృ॒తవ॑న్తగ్ం స॒విత్రే॑ య॒జ్ఞం న॒య య॑జమానాయ సాధు॒॥ సీ॒ద హో॑తః స్వ ఉ లోకే
 చికి॒త్వాన్ధా॒నద॑యా య॒జ్ఞగ్ం సు॑కృతస్య యోనౌ॒ దే॒వావీ॒ర్దే॒వాన్ హ॒విషా॑ య॒జాస్య॑గ్నే
 బృ॒హద్య॑జమాసే వ॒యో ధాః॒॑ ని హో॑తా హో॒తృష॑దసే వి॒దాన॑స్త్వే॒షో దీ॒ది॒వాగ్ం
 అ॒సద॑ధ్నుదక్షః॒ అద॑బ్ధవ్రతప్రమతి॒ర్వసి॑ష్ఠః సహస్రం భ॒రః శు॑చిజిహ్వో అగ్నిః॒ త్వం
 దూ॒తస్త్వ- [33] ము నః ప॒రస్పా॑స్త్వం వ॒స్య ఆ వృ॑షభ ప్ర॒ణేతా॒॑ అగ్నే తో॑కస్య నస్తసే
 తనూ॒నామ॑ప్ర॒యుచ్చ॑న్దీద్యద్బోధి గోపాః॒ అభి॑ త్వా దే॒వ స॒విత॑రీశానం వా॒ర్యాణా॑మ్
 సదా॒వన్భా॑గమీమహే॒ మహీ॑ ద్యౌః పృ॒థివీ॑ చ న ఇ॒మం య॒జ్ఞం మి॒మిక్ష॑తామ్ పి॒పుతా॑మ్
 నో భ॑రీమభిః॒ త్వామ॑గ్నే పు॒ష్కరా॑దధ్యధర్వా నిర॒మన్థ॑త॒ మూర్ధ్నో॑ విశ్వస్య వా॒ఘతః॒॑
 తము [34] త్వా దధ్య॒జ్ఞృషిః పు॒త్ర ఈ॒ధే అ॒ధర్వ॑ణః॒ వృ॒త్రహ॑ణం పు॒రన్ద॑రమ్॒ తము త్వా
 పా॒థ్యో వృ॒షా స॑మీధే ద॒స్యహ॑న్తమమ్॒ ధన॑ఞ్జయగ్ం రణే॒రణే॒॑ ఉత॑ బ్రువన్తు జన్త॒వ
 ఉ॒దగ్ని॑ర్వృ॒త్రహా॑జని ధన॑ఞ్జయా రణే॒రణే॒॑ ఆ య॑గ్ం హస్తే॒ న ఖా॑ది॒నగ్ం శి॑శుం జాతం
 న బి॒భ్రతి॑ వి॒శామ॑గ్నిగ్ స్వధ్వ॒రమ్॒ ప్ర దే॒వం దే॒వవీ॑తయే భ॒రతా॑ వసు॒విత్త॑మమ్॒ ఆ స్వే
 యోనౌ ని షీ॒దతు॒॑ ఆ [35] జాతం॑ జాత॒వేద॑సి ప్రి॒యగ్ం శిశీ॑తా॒తిధి॑మ్॒ స్యోన॑ ఆ

గృహపతిమ్॥ అగ్నినాఽగ్నిః సమిధ్యతే కవిర్గృహపతిర్యువా॥ హవ్యవాడ్జుహ్వస్యః॥ త్వగ్గ్
హ్యగ్నే అగ్నినా విప్రో విప్రేణ సన్ధంతా॥ సఖా సఖ్యా సమిధ్యసే॥ తం మర్జయంత సుక్రతుం
పురోయావానమాజిషు॥ స్వేషు క్షయేషు వాజినమ్॥ యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాస్తాని
ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్॥ తే హ నాకం మహిమానః సచన్తే యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సన్తి
దేవాః॥[3౬]

వోఢవే దూతస్త్వం తముసీదత్వా యత్ర చత్వారి చ॥3.5.11॥

పూర్ణ ఋషయోఽగ్నినా యే దేవాస్సర్వో మా సం త్వా నహ్యేమి వషట్కారస్స ఖదిర ఉపయామగృహీతోఽసి యాం వై త్వే
క్రతుం ప్ర దేవమేకాదశ॥11॥

పూర్ణా సహజాంతవాఽగ్నే ప్రాణైరేవ షట్త్రిగ్శతే॥3౬॥

పూర్ణా సన్తి దేవాః॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి తృతీయకాణ్డే పంచమః ప్రశ్నః॥

॥తృతీయకాణ్డః సమాప్తః॥